

REDRESS

Ending torture, seeking justice for survivors

ЛИПЕНЬ 2025

JUST REPARATION

У зміцненні спільноти
практики щодо компенсацій
шляхом обміну актуальними
подіями в цій сфері

Just Reparation — це регулярний огляд новин щодо репарацій, підготовлений юридичною командою REDRESS.

У цьому випуску висвітлюються важливі події в сфері репарацій. Серед них: рішення Трибуналу Національної комісії з прав людини в Уганді, яким присуджено компенсацію жертві тортур під час затримання поліцією; рішення Верховного суду Шрі-Ланки, яке зобов'язує виплатити компенсацію чотирьом особам, які були незаслужено обвинувачені у злочинах і піддані катуванням; передача справи щодо серйозних порушень прав людини в психіатричному закладі Гватемали до Міжамериканського суду з прав людини; а також заклики, озвучені під час самітів Африканського Союзу, щодо історичних репарацій для африканців та осіб африканського походження, які виходять за межі виключно фінансової компенсації..

Це видання також представляє досвід Фонду правової допомоги та послуг Бангладешу (BLAST), який надає підтримку постраждалим від протестів у Бангладеш у липні-серпні 2024 року. Їхня діяльність спрямована на допомогу цим людям у доступі до правосуддя, забезпеченні відповідальності та отриманні відшкодування.

Якщо Ви бажаєте опублікувати невеличку статтю в розділі Community Corner, або Ваша організація проводить захід, про який Ви б хотіли розповісти з нашими читачами чи в соцмережах, будь ласка, зв'яжіться з нашим юридичним офіцером Алехандро за адресою alejandro@redress.org.

[надайте нам відгук](#)

ВАЖЛИВІ НОВИНИ

УГАНДА

Жертви катувань з боку поліції в Уганді отримають компенсацію від Національної комісії з прав людини

У червні 2025 року Трибунал Комісії з прав людини в Гоїма (Уганда) присудив компенсацію у розмірі 69,5 млн шилінгів (приблизно \$19 391) чотирьом особам, які були невинно звинувачені у вбивстві та піддані тортурам під час перебування під вартою поліції. Комісія встановила, що правоохоронці катували жертв під час затримання та утримання під вартою, зокрема шляхом фізичного насильства та позбавлення базових юридичних гарантій.

Компенсація стала результатом звернень до Комісії в Гоїма щодо порушення прав людини поліцейськими. Переглянувши докази, Комісія дійшла висновку, що державні агенти порушили конституційні гарантії проти тортур і довільного затримання. Частина суми — 20 млн шилінгів (приблизно \$5 245) — було призначено за тортури, а 2 млн шилінгів (приблизно \$525) — за порушення права на свободу.

Інституції з прав людини Уганди дедалі активніше реагують на зловживання поліції та тортури, що відображає як національні, так і міжнародні зусилля щодо відповідальності та репарацій. Завдяки ключовим законодавчим ініціативам у сфері прав людини, Комісія здатна самостійно розслідувати такі випадки й видавати як матеріальні, так і нематеріальні компенсаторні рішення.

Photo by: US Army Africa CC 2.0

[Читати далі](#)

ШРІ-ЛАНКА

Верховний суд зобов'язав поліцейських особисто компенсувати постраждалого від тортур

19 червня 2025 року Верховний Суд Шрі-Ланки зобов'язав двох поліцейських із відділку поліції Урагасманхандія (Uragasmanhandiya) виплатити особисто 2 млн рупій (приблизно \$6 630) у якості компенсації чоловікові, котрого у 2019 році затримали свавільно, тримали під вартою і піддали тортурам. Суд постановив, що вони мають сплатити всю суму зі своїх особистих коштів протягом шести місяців після рішення.

Жертва — молодий чоловік, незаконно обвинуватий у крадіжці — зазнав тяжких тілесних ушкоджень під час перебування під вартою і потребував 12-денного стаціонарного лікування через тортури.

Верховний Суд установив серйозні порушення конституційних гарантій: Статті 11 (захист від тортур), Статті 12 (рівність перед законом) та Статті 13 (захист від свавільного арешту та право бути поінформованим про причини арешту).

Суд визнав обох поліцейських особисто відповідальними за знущання, що включали фізичні тортури, погрози та принизливе ставлення під час тримання під вартою.

Старша судова колегія на чолі з суддею Шираном Гунератне (Shiran Gooneratne), за участю суддів Тхуурайраджі (Thuraigiraja) та Наваза (Nawaz), підтвердив, що тортури та свавільне затримання є серйозними порушеннями, що тягнуть за собою персональну відповідальність. Це рішення посилює конституційну судову практику Шрі-Ланки, підкреслюючи принцип, що окремі поліцейські — не лише держава — несуть пряму відповідальність за серйозні порушення прав людини.

[Читати далі](#)

ГВАТЕМАЛА

Порушення прав людини в лікарні імені Федеріко Мора (Federico Mora) передано до Міжамериканського суду

11 червня 2025 року Міжамериканська комісія з прав людини (IACHR) направила до Міжамериканського суду з прав людини (далі IACtHR) [знакову справу](#) щодо серйозних зловживань в психіатричній лікарні Федеріко Мора (FMH) у Гватемалі. FMH є єдиним державним закладом психічного здоров'я в країні, де під охороною перебувають як особи, яких звинувачують у кримінальних злочинах, так і ті, хто не притягнутий до відповідальності.

IACHR встановила, що деяких пацієнтів утримували всупереч медичним рекомендаціям, вони зазнавали фізичного й сексуального насильства, нестерпних умов утримання та тривалого ізоляцій — дії, що прирівнюються до тортур. Гватемала як держава не запобігла цим порушенням, не розслідувала і не усунула наслідків. В 2022 році IACHR визнала Гватемалу відповідальною за порушення фундаментальних прав — на життя, особисту недоторканність, свободу та рівність згідно з Американською конвенцією з прав людини. Незважаючи на рекомендації щодо репарацій, держава їх не виконала.

У поданні до суду IACHR вимагає фінансової компенсації, ретельного розслідування, кримінального переслідування винних і забезпечення належної медичної допомоги потерпілим. Також висунуто вимоги до системних реформ: скасувати застарілі закони про опіку, визнати правоздатність осіб з

психосоціальними інвалідностями, децентралізувати психіатричну допомогу через громади та розробити чіткий наглядний план деінституалізації. Крім того, Комісія наполягає на посиленні захисту та механізмів повідомлень для жертв сексуального насильства, а також на обов'язковому навчанні персоналу.

Photo by: CorteIDH CC 2.0

[Читати далі](#)

РЕГІОНАЛЬНІ НОВИНИ — АФРИКА

Спільна оновлена позиція перед Африканським Союзом із вимогою репарацій для африканців та людей африканського походження

Президент Гани Джон Махама (John Mahama) поновив заклик Африки до репарацій під час VII Координаційної зустрічі Африканського союзу в Екваторіальній Гвінеї, назвавши цю вимогу «єдиною та невідкладною» у прагненні справедливості, гідності та історичного відшкодування.

В рамках теми Африканського Союзу на 2025 рік — «Справедливість для африканців та людей африканського походження» — Махама наголосив, що репарації — це не лише фінансова компенсація. Він підкреслив необхідність зцілення, історичного визнання та системних змін. Президент закликав країни Африки говорити одним голосом на світовій арені, підкреслюючи значення єдності континентальної позиції.

Махама також повідомив про стратегічний альянс між Африканським союзом і Співдружністю Карибських країн (CARICOM) для посилення руху та посилення голосів людей африканського походження у світі. У межах цієї ініціативи він

зазначив, що високорівнева панельна дискусія з теми репарацій, пам'яті та спадщини, спочатку запланована на цю зустріч, була перенесена і відбудеться під час найближчого саміту Африканського союзу.

Photo by: AU Assembly_PMO Ethiopia CC 2.0

[Читати далі](#)

НОВИНИ ПРАВОЗАХИСНОЇ ГРОМАДИ

Ми прагнемо включати думки й інсайти юристів, активістів, постраждалих та інших, хто працює в сфері репарацій, в наші випуски Just Reparation. Окрім оновлень щодо конкретних справ, ваші внески надзвичайно цінні для збагачення нашого колективного розуміння та сприяння змістовному діалогу в спільноті практики репарацій.

Якщо Ви бажаєте з'явитися у наступному випуску Just Reparation, закликаємо надіслати Ваші матеріали до 10 серпня 2025 року на адресу alejandro@redress.org.

Історія Парвін: погляд на ціну державного насильства та прогалини в системі репарацій

Саїма Іслам Тіті, Новшин Рахман Шіму, Закія Султана Садія, Альві Хакім, BLAST

Під час Липневого повстання 2024 року, що призвело до падіння уряду в Бангладеш, близько 1400 людей загинули через непропорційне застосування сили з боку правоохоронних і сил безпеки. Серед постраждалих була Парвін, 27-річна каменярка та мати двох дітей із Джатрабарі, Дакка.

18 липня, повертаючись додому з роботи, Парвін стала свідком нападу поліції на студентів. Вона втрутилася, щоб допомогти молодому чоловікові, якого поранили кулею, але сама була поранена дробом — більше шести кульок застрягли в області її лівого ока, що призвело до руйнування рогівки та миттєвої втрати зору. Студенти швидко доставили її до лікарні для термінового хірургічного втручання.

Через кілька місяців Парвін познайомилася з параюристами [BLAST](#) — національної організації правової допомоги і захисту прав людини. Виявилося, що, незважаючи на її гостру потребу, Парвін було відмовлено у належній медичній допомозі в державних лікарнях, а на приватне лікування вона не мала коштів.

BLAST, у співпраці з Visionary Voyage мобілізували донорів і організували доставку донорської рогівки зі Шрі-Ланки. У лютому Парвін успішно перенесла операцію і демонструвала ознаки покращення. На жаль, нещодавні обстеження підтвердили, що відновити зір буде неможливо через тяжкі uszkodження.

Парвін отримала поранення в липні 2024 року, але операція з пересадки рогівки була відкладена на шість місяців, аж поки BLAST не втрутилася. Цей випадок ілюструє нагальну потребу у швидких системах екстреної медичної допомоги для тяжко поранених постраждалих. Травма значно вплинула на повсякденне життя жінки — вона втратила роботу та не може більше керувати домогосподарством, хоча й отримує фінансову підтримку від благодійника, що допоміг зробити операцію.

Досвід Парвін висвітлює прогалини в системі державних репарацій. З 8 серпня 2024 року уряд запровадив програми безкоштовної медичної допомоги та фінансової підтримки в розмірі 100,000 бангладеських так(приблизно \$823). Проте для критичних випадків, як у Парвін, доступ до ефективного лікування залишається складним. BLAST зафіксувала й інші випадки, де постраждалі потерпають через затримку в лікуванні або медичні помилки. Наприклад, у Читтагонгу у одного пацієнта погіршився зір і з'явилися висипи через неправильне дозування очних крапель. В іншому випадку 15-річний хлопець отримав ускладнення, коли стажист неправильно зашив рану і неправильно наклав гіпс, що затримало його одужання.

Історія Парвін — це приклад стійкості та солідарності громади, але вона також підкреслює нагальну потребу в скоординованих медичних рішеннях, посилені механізмах репарацій та підзвітності тих, хто надає послуги постраждалим.

ІНШІ НОВИНИ

КЕНІЯ

Верховний суд Кенії визнав незаконним насильницьке викрадення та тортури лідера IPOB Наманді Каню.

[Читати далі](#)

УГОРЩИНА

Європейський суд з прав людини виніс рішення проти Угорщини щодо колективних висилки і перешкод на шляху до отримання притулку.

[Читати далі](#)

ІНДІЯ

Верховний суд присудив компенсацію в розмірі ₹5 лакхів (приблизно \$6,000) через затримку з випуском під заставу в штаті Уттар-Прадеш

[Читати далі](#)

ФРАНЦІЯ

Касаційний суд Франції визначив роль судді у справах щодо втрати шансу

[Читати далі](#)

ДЕМОКРАТИЧНА РЕСПУБЛІКА КОНГО

Африканський суд прийняв справу ДР
Конго проти Руанди щодо порушень
на сході країни

[Читати далі](#)

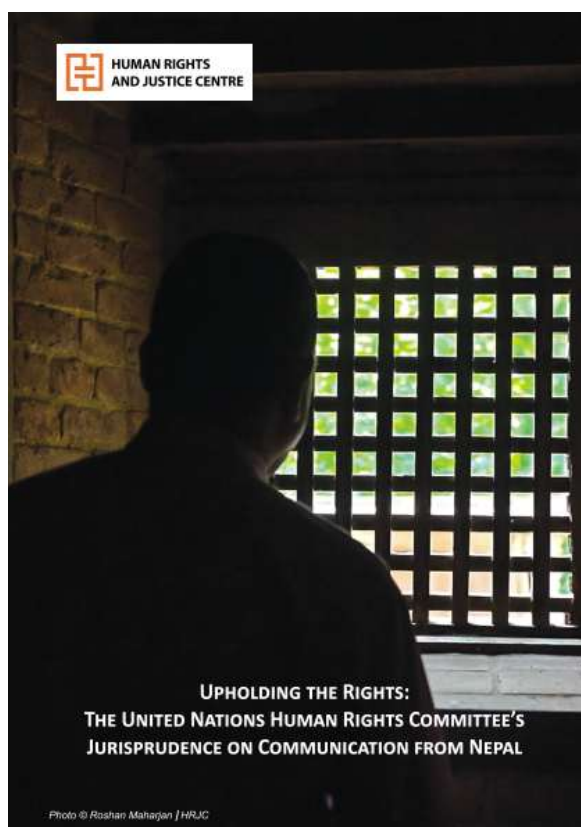

ЧИТАННЯ НА ВИХІДНІ

Захист прав: Юриспруденція Комітету ООН з прав людини щодо звернень із Непалу Human Rights and Justice Center - Nepal

Публікація містить 28 рішень Комітету ООН щодо Непалу. Відповідно до них, Непал зобов'язаний був перекласти рішення на місцеву мову, поширити його, розслідувати справу, інформувати про результати, у випадку смерті знайти і передати рештки родині, переслідувати винних, виплатити компенсацію, реабілітувати постраждалих, гарантувати неповторення порушень, змінити законодавство та забезпечити відшкодування. Однак, за винятком перекладу деяких рішень, Непал не виконав більшість своїх зобов'язань.

[Читати далі](#)

**Проєкт тимчасових
репаративних заходів із
постраждалими від
сексуального насильства у
конфліктах у ДР Конго — Звіт
про результати
Global Survivors Fund**

У звіті про результати впливу, серед іншого, висвітлено трансформаційні наслідки для 1 093 постраждалих від сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом, які брали участь у проєкті у чотирьох провінціях у період з 2020 по 2024 рік. Проєкт було розроблено та реалізовано у тісній співпраці з самими постраждалими — шляхом спільного планування, діяльності керівного комітету, щонайменше на 40% сформованого з їхніх представників, а також через індивідуальні й колективні репараційні заходи, адаптовані до потреб учасників. Ініціатива передбачала фінансову компенсацію, професійне навчання, психосоціальну та психіатричну допомогу, мобільні медичні клініки, юридичну підтримку (зокрема, видано 127 свідоцтв про народження дітям, народженим унаслідок сексуального насильства), а також створення центрів спільнот, розроблених самими постраждалими.

[Читати далі](#)

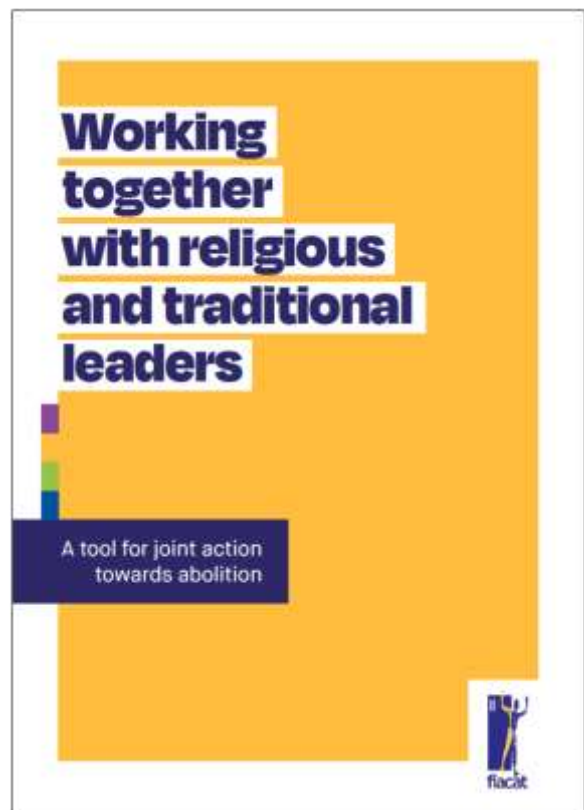
Робота з релігійними та традиційними лідерами: інструмент для спільних дій за скасування смертної кари

Міжнародна федерація акцій християн проти тортур (далі FIACAT від *Fédération Internationale des ACAT - Action des Chrétiens pour l'Abolition de la Torture*)

В Африці традиційні та релігійні лідери є ключовими учасниками будь-яких значущих процесів суспільних змін, а отже — важливими союзниками у боротьбі за скасування смертної кари. Цей інструмент є результатом обговорень, що відбулися під час інформаційно-просвітницьких семінарів для лідерів громадської думки, проведених протягом останніх років у кількох африканських країнах спільно з місцевими організаціями АСАТ. Він призначений для учасників аболіціоністського руху, які прагнуть зрозуміти потенціал релігійних і традиційних лідерів та залучити їх до спільних дій.

Посібник має на меті дослідити особливості ролі цих лідерів, запропонувати практичні стратегії їх залучення до аболіціоністського руху на основі партнерства, а також представити поширені аргументи, які можна використовувати у межах спільних кампаній.

[Читати далі](#)

ЗАХОДИ

Ось можна знайти інформацію про майбутні заходи, присвячені стратегічному судовому захисту у справах, пов'язаних із тортурами та іншими дотичними темами, які можуть вас зацікавити.

Сесія питань і відповідей щодо справи Дутерте в МКС: боротьба з дезінформацією та сприяння доступу жертв до інформації

Під час цього вебінару REDRESS разом із нашими партнерами з Філіппін представляють новий ресурс у форматі «питання-відповіді», розроблений для протидії дезінформації навколо справи Родріго Дутерте в Міжнародному кримінальному суді (МКС).

У заході візьмуть участь представники філіппінських організацій громадянського суспільства та постраждала особа, яка пережила насильство, і поділиться власним досвідом щодо дезінформації, її впливу на участь та залучення жертв, а також розповість про стратегії, які використовуються для протидії фальшивим наративам і забезпечення доступу до точної та надійної інформації.

Вебінар відбудеться у вівторок, 29 липня 2025 року, о 10:00 за центральноєвропейським часом (CET) | 16:00 за філіппінським часом.

[Зареєструйтесь тут](#)

[Зареєструватися тут](#)

REDRESS запускає серію вебінарів: «Побудова позовів про компенсацію у справах про тортури»

REDRESS

**REDRESS IN PRACTICE
WEBINAR SERIES**

**STRATEGIC LITIGATION AGAINST TORTURE:
LESSONS FROM LANDMARK CASES**

10 JULY 2025 THURSDAY | **2:00 TO 3:30 PM CET**

PANEL

- Juan Méndez**
Former SRT on Torture
Velazquez Rodriguez v Honduras
- Viviana Krsticevic**
CEJIL Executive Director
La Cantuta v Peru
- Elba Bendo**
EHRAC Lawyer
Khashiyev and Akayeva v Russia
- Alejandra Vicente**
REDRESS Head of Law
Moderator

Register at redress.org/upcoming-events | Livestreamed on

REDRESS розпочала серію вебінарів на тему Стратегічне судовепереслідування на практиці. Липнева сесія була присвячена досвіду стратегічного літiгування у знакових справах про тортури, представлених у «Збірнику справ 1: Провідні стратегічні судові процеси проти тортур»

Учасниками панелі стали:

- **Хуан Мендес (Juan Méndez)**, колишній спеціальний доповідач ООН з питань тортур, який виступив із розглядом справи *Веласкес Родрігес проти Гондурасу*;
- **Вівіана Крстичевіч (Viviana Krsticevic)**, виконавча директорка Центру правосуддя та міжнародного права (CEJIL), яка говорила про справу *Ла Кантjута проти Перу*;
- **Ельба Бендо (Elba Bendo)** (вона/її), юристка Європейського центру адвокації прав людини (EHRAC), яка представила справу *Хашієв та Акаєва проти Росії*.

Модераторкою сесії виступила **Алехандра Віченте (Alejandra Vicente)**, керівниця юридичного відділу REDRESS.

[переглянути вебінар](https://redress.org/upcoming-events)

Якщо ваша організація планує захід і бажає поділитися ним із нашою спільнотою практиків через цей інформаційний бюлетень або соціальні мережі REDRESS, надішліть деталі нашому юристу за адресою: alejandro@redress.org.

Дякуємо, що читаєте! Побачимось наступного місяця.

Ознайомитися з попередніми випусками можна [тут](#).

Якщо ви отримали цей бюлетень у пересланому листі — [підпишіться тут](#).

Unit G01, 65 Glasshill Street SE1 0QR, London | info@redress.org

Want to change how you receive these emails?

You can [update your preferences](#) or [unsubscribe](#)